

PG 6115

.U4

1907

Illustrated primer

or

First elements in writing and reading

adapted

to the Polish schools of the U. S.

Latest edition.

Władysław Dyniewicz

Elementarz Obrazkowy

CZYLI

Pierwsze Zasady Pisania i Czytania,

ZASTÓSOWANY

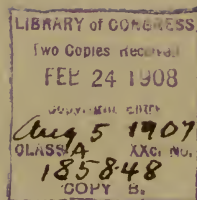
do szkół polskich w Stanach Zjednoczonych.

NAJNOWSZE WYDANIE.

CHICAGO, ILL.

NAKŁADEM I DRUKIEM WŁADYSŁAWA DYNIEWICZA.

OD WYDAWNICTWA.

Niniejsze wydanie elementarza ma na celu ułatwienie nauczycielom wpajania dzieciom pierwszych zasad nauki pisania i czytania. Elementarz opracowaliśmy tak, aby sobie dziecko mogło łatwo przyswoić poznawanie liter, słów i zdań. Główną zasadą początkowej nauki jest zapoznanie dziecka ze sposobem pisania i rozpoznawania liter. Gdy dziecko pozna litery, dalsza nauka idzie łatwo.

Pamiętajcie nauczyciele, że od was zależy przyszłość naszego narodu. Szczęść wam Boże w tej ważnej, mozolnej i szlachetnej pracy.

ENTERED ACCORDING TO ACT OF CONGRESS, IN THE YEAR 1907

By W. DYNIEWICZ

in the office of the Librarian of Congress at Washington, D. C.

MAŁE ABECADŁO.

a b c d e f g h i j k l
m n o p r s t u w y z

a b c d e f g h i j k l m
n o p r s t u w y z

LITERY AKCENTOWANE.

ą ę ć ł ń ó ś ż ź

ą ę ć ł ń ó ś ż ź

LITERY OBCE.

q v x

q v x

SAMOGŁOSKI.

i

u

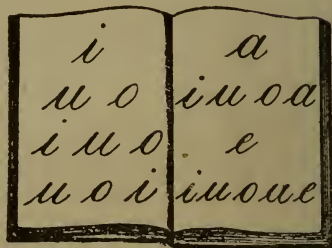
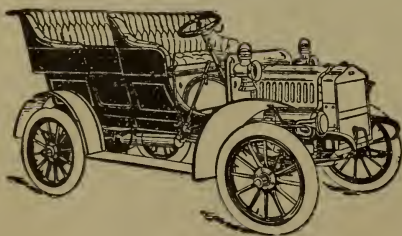

o

a

e

i u o a e i u o a e

SPÓŁGŁOSKI.

n

n

ni, nu, no, na, ne,

on, o-na, o-no, o-ni.

ni, nu, no, na, ne,

on, o-na, o-no, o-ni.

m

m

mi, mu, mo, ma, me,

im, nam, ma=ma,

mi=na, na=mi.

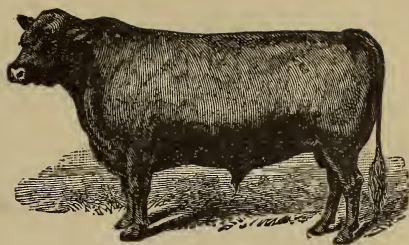
mi, mu, mo, ma, me,

im, nam, ma-ma,

mi-na, na-mi.

W

W

wi, wu, wo, wa, we,

wi=no, o=wa, no=wa,

mo=wa, na=mo=wa.

wi, wu, wo, wa, we,

wi-no, o-wa, no-wa,

mo-wa, na-mo-wa.

d

d

di, du, do, da, de,

dom, mo=da, wo=da,

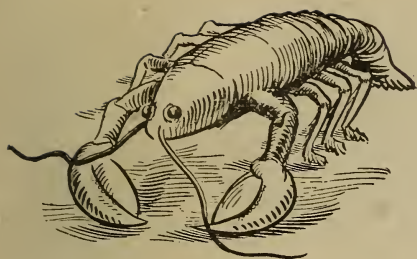
od, du=ma, o=wad.

di, du, do, da, de,

dom, mo-da, wo-da,

od, du-ma, o-wad.

r

r

ra, re, ro, ru,

ru=ra, ra=no, ra=ma,

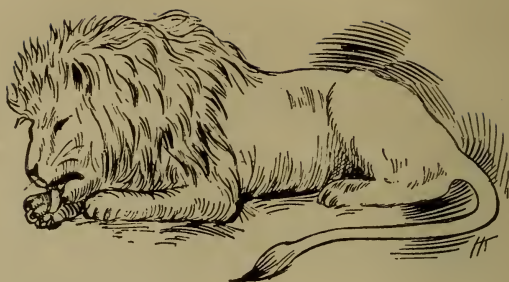
no=ra, mur, ma=ra.

ra, re, ro, ru,

ru-ra, ra-no, ra-ma,

no-ra, mur, ma-ra.

L
1

li, lu, lo, la, le,

ul, u-le, u-le-wa,

li-na, do-li-na, lew.

li, lu, lo, la, le,

ul, u-le, u-le-wa,

li-na, do-li-na, lew.

t

t

tu, to, ta, te,

tam, ta=ma, la-to,

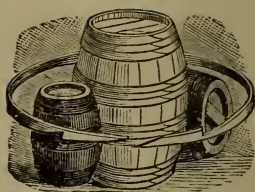
tom, me=ta, wa=ta.

tu, to, ta, te,

tam, ta=ma, la-to,

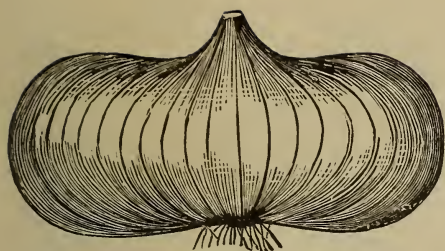
tom, me=ta, wa=ta.

b
b

bi, bu, bo, ba, be,
am=bo=na, ba=bi=na,
o=bo=ra, ra=na bo=li.

bi, bu, bo, ba, be,
am-bo-na, ba-bi-na,
o-bo-ra, ra-na bo-li.

C

c

co, cu, ce, ci, ni-ci,

cal, ce-bu-la, u-li-ca.

o-woc, cu-da, ta-ca,

co, cu, ce, ci, ni-ci,

cal, ce-bu-la, u-li-ca,

o-woc, cu-da, ta-ca.

k

k

ki, ku, ko, ka, ke,

ku=la, ku=ra, ko=wal,

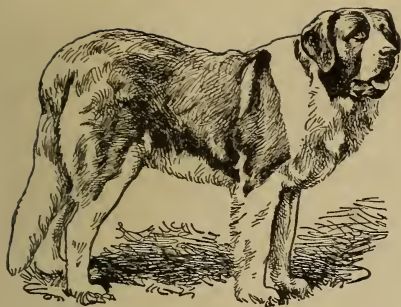
ko=nik, rak, bu=ra=ki.

ki, ku, ko, ka ke,

ku-la, ku-ra, ko-wal,

ko-nik, rak, bu-ra-ki.

p

p

po, pa, pan, pa-ni,

to-po-la, tu-li-pan,

wa-pno, o-pa-da.

po, pa, pan, pa-ni,

to-po-la, tu-li-pan,

wa-pno, o-pa-da.

f

fi, fu, fo, fa, fu-ra,

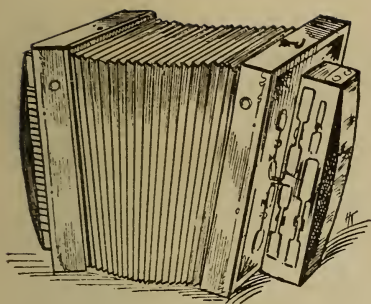
fa-la, lu-fa, co-fa,

mu-fka, fi-ran-ki.

fi, fu, fo, fa, fu-ra,

fa-la, lu-fa, co-fa,

mu-fka, fi-ran-ki.

h

h

hi, hu, ho, ha, he,

ho=tel, hu=ta, ha=la,

bo=ha=ter, hu=mor.

hi, hu, ho, ha, he,

ho-tel, hu-ta, ha-la.

bo-ha-ter, hu-mor.

S

S

sa, su, so, se, sad,

o-sa, ko-sa, o-so-ba,

so-bo-ta, nie-bio-sa.

sa, su, so, se, sad,

o-sa, ko-sa, o-so-ba,

so-bo-ta, nie-bio-sa.

y

y

ry=by, bu=ty, sy=ty,

ro=ra=ty, u=my=ty,

do=my, ko=mi=ny.

ry-by, bu-ty, sy-ty,

ro-ra-ty, u-my-ty,

do-my, ko-mi-ny.

g

gg

go, gu, ga, gi, ge,

ro=gi, no=gi, wa=ga,

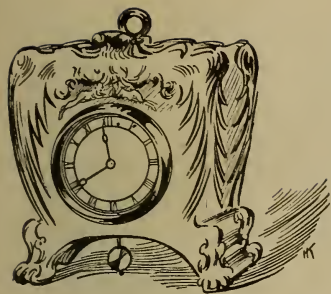
or=ga=ni=sta, ko=gut.

go, gu, ga, gi, ge,

ro-gi, no-gi, wa-ga,

or-ga-ni-sta, ko-gut.

z

z

za, zo, zu, ze, raz,

wo=zy, wa=za, guz,

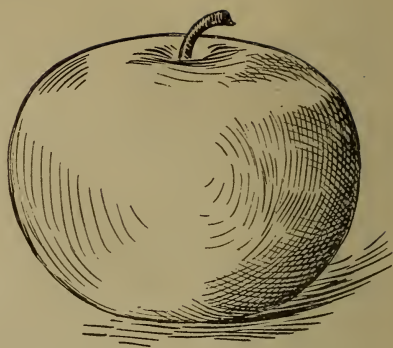
zma=za=ny, ko=za.

za, zo, zu, ze, raz,

wo-zy, wa-za, guz,

zma-za-ny, ko-za.

j
j

ja, ju, jo, je, ja-je,

maj, kraj, ja-go-dy,

ga-jo-wy pil-nu-je.

ja, ju, jo, je, ja-je,

maj, kraj, ja-go-dy,

ga-jo-wy pil-nu-je.

ą

ą

.

za-jać, waś, dać,

zab, ba-ki, wa-sa-ty,

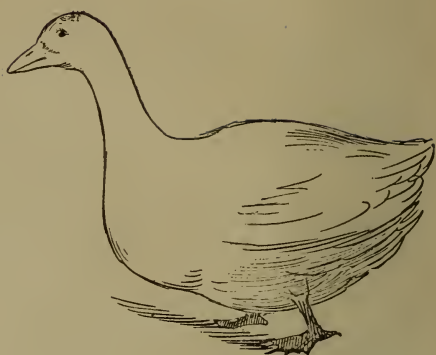
ma-ka, do-kać.

za-jać, waś, dać,

zab, ba-ki, wa-sa-ty,

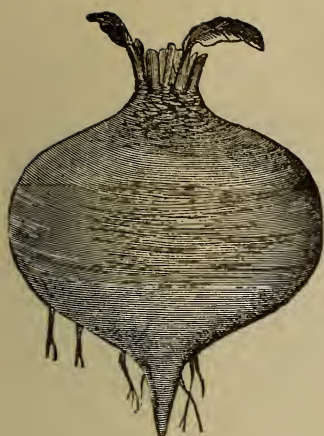
ma-ka, do-kać.

Ł
ę

bę-dę, tę-dy, kę-dy,
gę-si, zę-by, rę-ka,
ja-dę do do-mu.

bę-dę, tę-dy, kę-dy,
gę-si, zę-by, rę-ka,
ja-dę do do-mu.

ć
ć

pić, pi-sać, bie-gać,

o-rać, wil-goć, ćma,

po-da-wać, nić.

pić, pi-sać, bie-gać,

o-rać, wil-goć, ćma,

po-da-wać, nić.

L

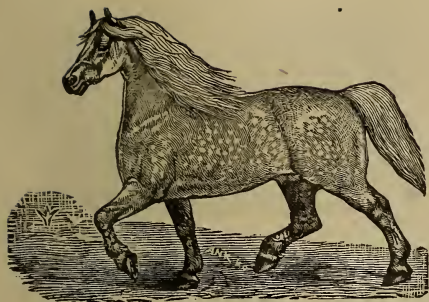
ł

*a=niot, u=łan, łu=na,
do=ły, łą=ka, ko=wal
bi=je mło=tem.*

a-nioł,   u-łan,   łu-na,
do-ły,   łą-ka,   ko-wal
bi-je mło-tem.

ń

ń

koń, słoń, woń, toń,

broń, dłoń, słoń-ce,

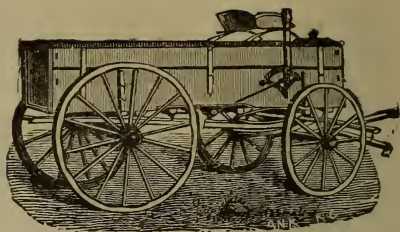
koń-mi o-rza ro-lę.

koń, słoń, woń, toń,

broń, dłoń, słoń-ce,

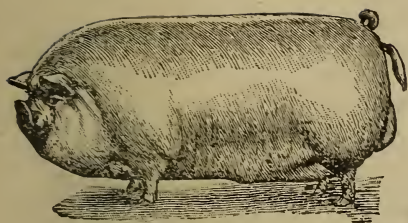
koń-mi o-rza ro-lę.

ó
ó

wóz, wół, rój. dół,
gó-ra jest wy-so-ka,
cór-ka, o-gór-ki.

wóz,   wół,   rój,   dół,
gó-ra   jest   wy-so-ka,
cór-ka,   o-gór-ki.

ś

ś

świ-nia, łoś, śli-wa,

śro-da, śru-ba, ło-soś,

le-śny, świ-de-rek.

świ-nia, łoś, śli-wa,

śro-da, śru-ba, ło-soś,

le-śny, świ-de-rek.

ż
ż

za=ba, waż, łóż=ko,

ró=ża wy=da=je woń,

nóż, no=ży=ce.

za-ba,   waż   łóż-ko,

ró-ża   wy-da-je   woń,

nóż,   no-ży-ce.

ź
ż

ko-źle, ga-łąź, weź,

wo-źni-ca, ku-źnia,

źró-dło, wo-da.

ko-źle,   ga-łąź,   weź,

wo-źni-ca,   ku-źnia,

źró-dło,   wo-da.

ść, śń, źń.

ść, śń, źń.

liść, ość, kość, maść,

waśń, baśń, pleśń,

bo-jaźń, przy-jaźń.

liść, ość, kość, maść,

waśń, baśń, pleśń,

bo-jaźń, przy-jaźń.

ch
ch

cha=ty, mech, dach,

węch, dech, słuch,

ko=cham ro=dzi=ców.

cha=ty,   mech,   dach,

węch,   dech,   słuch,

ko=cham   ro=dzi=ców.

Cz

CZ

cza-pka jest cie-pła,

be-czka ma o-bręcz,

po-ręcz, u-czy-nek.

cza-pka   jest   cie-pła,

be-czka   ma   o-bręcz,

po-ręcz, u-czy-nek.

rz

rz

o-rzeł, oł-tarze są w

ko-ście-le, bu-rza na

mo-rzu, ja-rzy-na.

o-rzeł, oł-ta-rze są w

ko-ście-le, bu-rza na

mo-rzu, ja-rzy-na.

Sz

SZ

szko=ła, mysz, kosz,
pi=szę kre=da, szy=
je bu=ty, szy=ba.

szko=ła,   mysz,   kosz,
pi=szę   kre=da,   szy=
je bu=ty,   szy=ba.

Sz Cz

SZCZ

szczo=łka, płaszcz,

szczu=pak jest ry-

ba, barszcz, szczur

szczo-łka,

płaszcz,

szczu-pak

jest

ry-

ba, barszcz, szczur.

dz
dz

*dzwon dzwo=ni na
wie=ży, ksiądz od=
pra=wia mszę.*

dzwon   dzwo-ni   na
wie-ży,   ksiądz   od-
pra-wia   mszę.

dź

dź

dro-żdże, wró-ble i

so-wy gnie-żdżą się

po wie-żach.

dro-żdże,   wró-ble   i

so-wy   gnie-żdżą   się

po   wie-żach.

dź

dź

*ła-będź pły-wa po
sta-wie, bądź dzi-
siaj w do-mu.*

ła-będź   pły-wa   po
sta-wie,   bądź   dzi-
siaj   w   do-mu.

CYFRY I LICZBY.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,

10, 11, 12, 20, 25, 30, 35, 40,

50, 100.

10, 11, 12, 20, 25, 30, 35, 40,

50, 100.

DUŻE ABECADŁO.

A, B, C, D, E, F, G, H,
I, J, K, L, M, N, O, P,
R, S, T, U, W, Y, Z.

A, B, C, D, E, F, G, H,
I, J, K, L, M, N, O, P,
R, S, T, U, W, Y, Z.

DUŻE LITERY Z AKCENTAMI.

Ā, Ē, Ć, Ł, Ń, Ó, Ś, Ź, Ż.
Ā, Ē, Ć, Ł, Ń, Ó, Ś, Ź, Ż.

DUŻE LITERY OBCE.

Q, V, X.
Q, V, X.

A, a. B, b.

*Aniołowie są w niebie. Bóg
rządzi światem. Adam.*

A, a. B, b.

Adaś i Basia są grzecznymi dziećmi. Adaś uczy się dobrze, a Basia jeszcze lepiej i dlatego rodzice i nauczyciele są z nich zadowoleni. Bądźcie grzeczne, dzieci, i uczcie się pilnie, a będzie wam się dobrze powodziło na świecie.

C, c. D, d.

*Czas jest drogi, szybko leci,
korzystajcie z niego dzieci.*

Dni w zimie są krótkie.

C, c. D, d.

Co tobie niemiło, nie czyn
tego drugiemu. Dobrzy lu-
dzie litują się nad sierotami.

E, e. F, f.

*Ewa jest imię kobiety. Far-
mer uprawia rolę.*

E, e. F, f.

Elementarz jest książką. E-
cho muzyki odbija się o mu-
ry. Franuś bawi się z chło-
pcami. Frania jest posłuszna.

G, g. H, h.

*Geś ma pióra. Herbata jest
do picia.*

G, g. H, h.

Gwiazdy świecą w nocy. Go-
łębie latają w powietrzu. He-
lena śpiewa na chórze. Har-
monika ma miły głos.

I, i. J, j.

*Indyanie są mieszkańcami
Ameryki. Jaś ma nowe
ubranie.*

I, i. J, j.

*Indyki hodują na farmie.
Igła ma ostry koniec. Ja-
błoń rośnie w ogrodzie. Jul-
cia uczy się dobrze.*

K, k. L, l.

*Koń biega. Lew jest królem
zwierząt.*

K, k. L, l.

Kolumb odkrył Amerykę.
Kościuszko walczył za wol-
ność Ameryki. Kochaj bli-
źniego jak siebie samego. Lis
żyje w lesie. Ludzie są do-
brzy i źli. Abraham Lincoln
oswobodził murzynów z nie-
wolnictwa.

M, m. N, n.

*Morze jest głębokie. Nie
czynź źle drugiemu.*

M, m. N, n.

Modlitwa jest rozmową z Bogiem. Murzyni pochodzą z Afryki. Nauczyciel uczy dzieci czytania i pisania. Nie mów źle o drugich.

O, o. P, p.

Ojczyzną naszą jest Polska.

Pamiętajmy o Ojczyźnie.

O, o. P, p.

Oczyrna patrzę i widzę. Prusacy są wrogami Polski.

R, r. S, s.

*Ryba żyje w wodzie. So-
bieski był królem polskim.*

R, r. S, s.

*Rok ma dwanaście miesięcy.
Szanuj starszych. Słuchaj ro-
dziców i nauczycieli. Sarna
żyje w lesie. Sala, sól, sos.*

T, t. U, u.

Tablica jest do pisania.

Uszami styszymy.

T, t. U, u.

Tydzień ma siedem dni. U-
nikaj złych ludzi. Ucz się
pilnie. Tadeusz i Urszula są
imionami polskimi.

W, w. Z, z.

*Warszawa jest stolicą Pol-
ski. Ziemia jest okrągła.*

W, w. Z, z.

Washington oswobodził Sta-
ny Zjednoczone. Wisła jest
królową rzek polskich. Za-
bawa. Zaraza. Wiosna.

X, x. Y, y.

X i Y są literami.

X, x. Y, y.

Xawery czyta się Ksawery.
Nowy York jest największem
miastem w Ameryce.

L, ł. Ś, ś. Ć, ć.

*Ława, Luna, Ściana,
Ćwikła.*

Ł, ł. Ś, ś. Ć, ć.

Łosoś, Świat, Ćma.

Ź, ź.   Ż, ż.

Żołnierz.   Żdźbło.

Ż, ż.   Ż, ż.

Żaba.   Żdzierstwo.

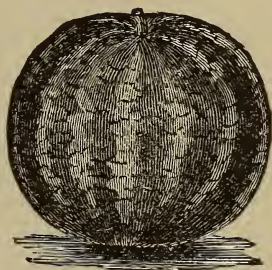
ZNAKI PISARSKIE.

(.) kropka, (:) dwukropek, (,) przecinek,
(;) średnik, (!) wykrzyknik, (?) pytajnik,
(-) dzielnik (—) pauza (”) cudzysłów,
( ) nawias.

Kukurydza rośnie na polu. Kukurydza służy na pokarm dla ludzi, kur, kaczek i koni. Farmer kosi kukurydzę maszyną.

Melon rośnie na farmie. Melony sprzedają w mieście. Dzieci lubią melony. Gdy dzieci są grzeczne mama lub tata kupi im kawałek melona. Jak wygląda melon?

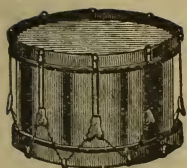

Indyanie są mieszkańcami Ameryki. Indyanie noszą na głowie pióra z indyka, jako ozdobę. Bardzo dawno w Ameryce byli sami Indyanie.

Poziomki rosną na polu lub w ogrodzie. Poziomki są smaczne i zdrowe. Jaki kolor ma poziomka? Czy lubisz poziomki?

Trąba i bęben są instrumentami muzycznymi.

Dobry muzykant umie pięknie grać na trąbie. Bęben służy do bicia taktu podczas marszu żołnierzy. Trąby używają trębacze do dawania sygnałów żołnierzom.

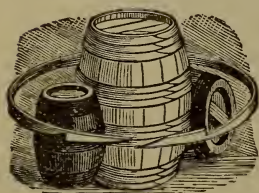
Żelazko do prasowania jest potrzebnem w domu. Żelazkiem prasuje się bieliznę. Żelazko jest z żelaza.

Szufelka

służy do

wybierania popiołu z pieca
lub zbierania zamiecionych
śmieci. Szufelka jest zrobio-
na z blachy. Czy szufelkę
można spalić w ogniu?

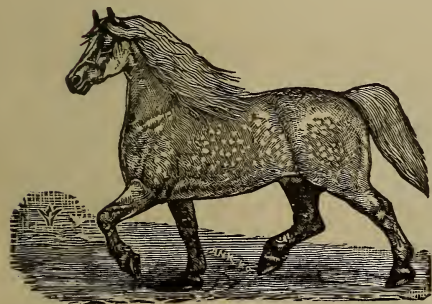
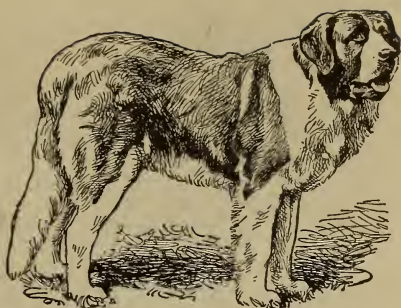
Beczka jest zro-
biona z drzewa.

Na beczce są o-
bręcze żelazne lub drewnia-
ne. Beczki są małe i duże.
Duże beczki nazywamy ka-
dziami, a małe beczułkami.

Pies szczeka.

Pies ma cztery nogi, uszy, oczy i dobry

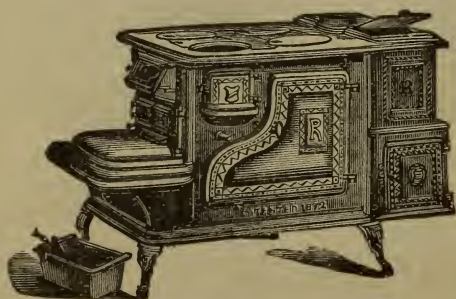
węch. Pies pilnuje domu i jest wiernem zwierzęciem.

Koń jest pożytecznem zwierzęciem.

Konia używają do ciągnięcia wozu, powozu i do innych robót. Koń biega szybko.

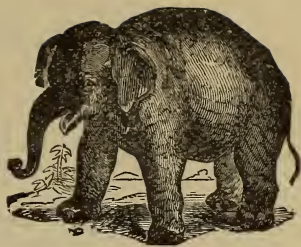
Okrećt pływa po wodzie. Na okrećtach jeżdżą ludzie, lub przewożą towary. Okrećty dzielą się na pasażerskie, wojenne i towarowe. Do czego służą okrećty wojenne?

Piec kuchenny stoi w kuchni. Na piecu

gotują mięso, kawę i inne potrawy.

Słoń jest wielki.
Ma wielką trąbę.
Chowają go w
parkach. Słoń pokazuje roz-
maite sztuki w cyrkach. Słoń
żyje długo i żywi się trawą i
roślinami.

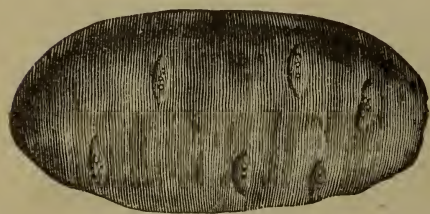

Brzytwa służy
do golenia i jest
zrobiona ze stali. Dzieci nie
powinny się bawić brzytwą,
aby się nie pokaleczyły; brzy-
twa jest bardzo ostra.

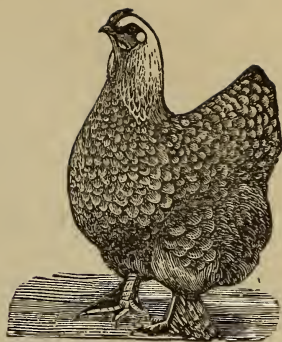

Kluczem odmykamy
i zamykamy zamki. Za-
mek jest we drzwiach.
Klucz wisi na kołku.
Klucze robią z żelaza i
mosiądzu. Dzieci nie
powinny bawić się kluczami,
aby ich nie zgubiły.

Ziemniaki
rosną na far-
mie. Zie-
mniaki służą za pokarm dla
ludzi, bydła, świń i drobiu.
Czy lubisz ziemniaki?

Kura niesie jaja.
Kura lubi grze-
bać w śmieciach.
Mięso z kury jest
smaczne.

Kaczka pły-
wa po wo-
dzie. Mięso z
kaczki jest
smaczne. Z
gęsi i kaczek mamy pierze,
które służą na pierzyny i po-
duszki.

Miesiące i ich nazwy.

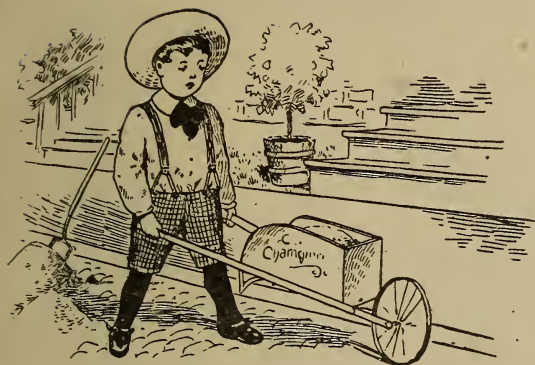
Styczeń, Luty, Marzec, Kwiecień, Maj, Czerwiec, Lipiec, Sierpień, Wrzesień, Październik, Listopad, Grudzień.

Rok ma 12 miesięcy, 52 tygodni, a dni 365. Miesiąc ma 30 albo 31 dni. Miesiąc Luty ma dni 28. Tydzień ma siedem dni. Dzień ma 24 godzin.

Nauczyciel uczy dzieci.

W zimie są dni krótkie, a nocy długie. Po zimie następuje wiosna, po wiosnie lato, a po lecie jesień. W lecie jest gorąco, a w zimie zimno. W zimie przypada Boże Narodzenie i Nowy Rok. Na wiosnę mamy Wielkanoc i Zielone Świątki. W lecie obchodzimy rocznicę niepodległości Stanów Zjednoczonych, dnia 4-go Lipca.

Taczki.

Mały Władzio dostał taczki od mamy, bo się dobrze uczył. Po powrocie ze szkoły

idzie na podwórze i bawi się taczkami. Bierze małą szufelkę, nakłada na taczki piasku i jeździ po podwórzu. Gdy się zmęczy, stawia taczki na ziemi, usiada na ławce i odpoczywa.

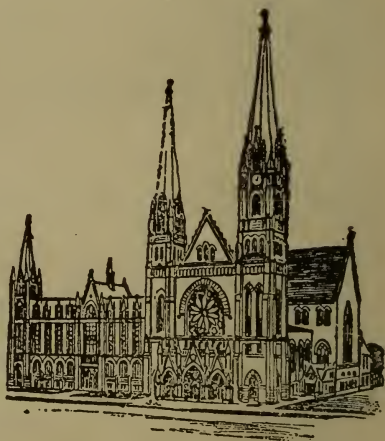
Pewnego razu chciał Władzio iść z taczkami na ulicę, ale mama na to nie pozwoliła. Władzio zaczął płakać, a mama taką mu dała naukę:

“Słuchaj, Władziu, po ulicy jest niebezpiecznie jeździć taczkami. Wóz albo tramwaj mógłby cię przejechać i zabić, a na podwórzu nic ci się złego nie stanie.”

Grzeczny Władzio usłuchał przestrogi mamy i nigdy sam na ulicę nie wychodzi. Wszystkie dzieci powinny być tak posłuszne jak mały Władzio.

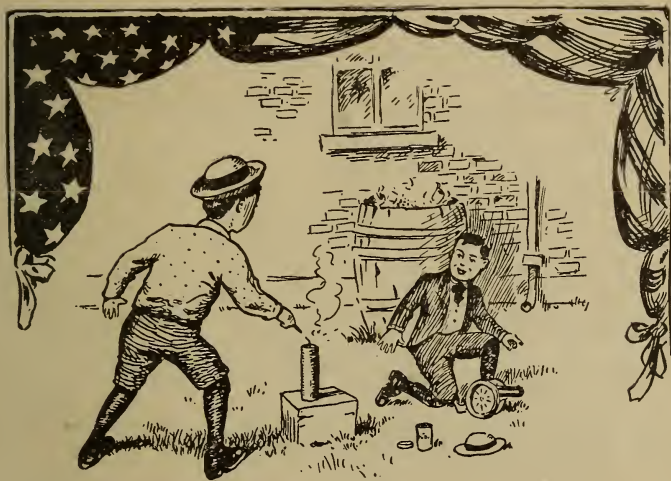
Kościół.

Kościół jest przeznaczonym do modlitwy. Kościoły budują z cegły lub drzewa. W kościele są ołtarze, ławki, ambona, konfesyonał i chór. Na chórze są organy, na których gra organista i śpiewa pobożne pieśni.

W kościele znajduje się kropielnica z wodą święconą. Przy kropielnicy chrzci ksiądz dzieci. Na froncie kościoła są zwykle wieże, a na ich szczytach są krzyże. W wieżach są dzwony, którymi dzwonią na nabożeństwa.

Czwarty Lipca.

Czwartego lipca obchodzą Stany Zjednoczone rocznicę niepodległości. W tym dniu jest święto. Dzieci nie idą do szkoły, ani ludzie do pracy. Domy są przystrojone we flagi amerykańskie. Na ulicach palą ognie sztuczne i puszczają balony i rakiety.

Dzieci bawią się także ogniami sztucznymi. Pewnego razu dwaj chłopcy kupili sobie ognie sztucznych i wysli na ulicę. Jeden ukląkł przy małej armatce, a drugi podpalał nabój papierowy. Nagle nastąpiła eksplozja i poraniła

chłopcu rękę. Z płaczem powrócił do domu i za to ukarał go ojciec.

Dzieci nie powinny się bawić ogniami sztucznymi, bo to rzecz niebezpieczna.

Gwiazdki.

Patrząc raz Janek w niebo prześliczne,
Podziwiał jasne gwiazdki rozliczne
I mówił: “Mamo, proszę cię o to,
Daj mi choć jedną gwiazdeczkę złotą,
Ja mały jestem, to nie dostanę!”

“I ja tak samo, dziecko kochane,
Nie jestem zdolną dać gwiazdki z nieba,
Bardzo wysoko sięgaćby trzeba!
Choć nam się gwiazdki zdają być małe,
Są to jednakże światy wspaniałe;
Pan Bóg je stworzył w swej wielkiej mocy,
By oświecały ciemności nocy.
Gdy patrzysz na nie, dziecino droga,
Podziwiał wielkość i dobroć Boga!”

Balon.

Mama kupiła Jasiowi, Kasi, Zosi i Józiowi po jednym balonie. Dzieci poszły do ogrodu i biegały z balonami. Radość między dziećmi była wielka. Najstarszy Józio napominał, aby mocno trzymały za nitkę, bo jak puszcza nitkę,

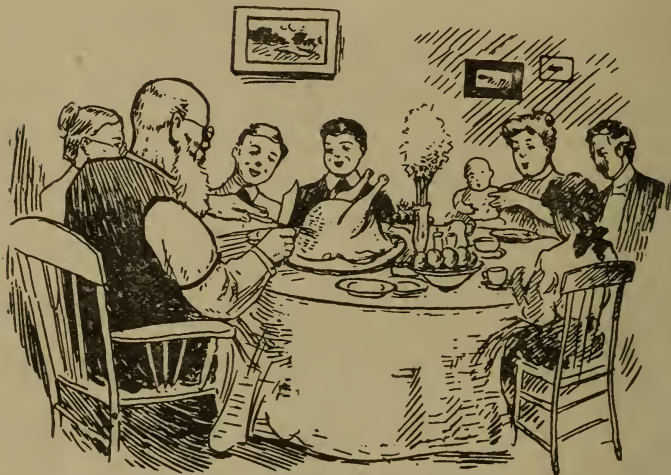
to balon poleci w powietrze.

Najmłodszy Józio nie wierzył temu i puścił nitkę. Balon poszedł w górę, a mały Józio zaczął płakać ze zmartwienia.

ZAGADKA.

Ze szkła zrobiona, wodę się nią pije,
Jak spadnie na ziemię, zaraz się rozbije.

Dzień Dziękczynienia.

Dzień Dziękczynienia jest świętem amerykańskim. Amerykanie dziękują w tym dniu Panu Bogu za doznane dobrodziejstwa. Jest zwyczajem, że w tym dniu jedzą indyki.

Każdy, kto może, kupuje sobie indyka i z całą rodziną zasiada do stołu.

DOBRE DZIECI.

Gdy dzieci są grzeczne aniołek ich strzeże,
Nigdy ich do złego ochota nie bierze.

Bóg im błogosławi, w łasce Bożej rosną,
Miłe dla każdego, jak kwiateczki z wiosną.

Pudel i Zosia.

Mała Zosia
lubi bawić
się z pie-
skiem, któ-
rego nazy-
wają “ku-
dłaty.”

Skoro tylko Zosia zawoła na niego: “kudłaty, masz!” — to zaraz staje na tylne łapki i otwiera pyszczek. Gdy Zosia ma kawałeczek ciastka zawsze się z pieskiem dzieli. Piesek biega wszędzie za Zosią i szczeka.

Pies jest wiernem zwierzęciem i pilnuje domu.

PACIOREK.

Do Ciebie, Boże, ręczki podnoszę,
O zdrowie ojca i mamy proszę;
I proszę także, niech mnie od złego
Na każdym kroku aniołki strzegą.

Grzeczna Jadwisia.

Jadwisia jest grzeczną i posłuszną dziewczynką. Chodzi regularnie do szkoły i uczy się dobrze. Za to kupiła

jej mama mały wózek. Jadwisia ma małą siostrzyczkę, Kasię. Po powrocie ze szkoły, wsadza swoją siostrzyczkę do wózka i wozi ją po stancyi.

Wszystkie dzieci powinny naśladować Kasię. Grzeczne dzieci są pociechą rodziców.

CHŁOPCZYK UKARANY.

Piął się chłopiec na drzewo, co nad wodą stało,
Bo cudzych chłopcykowi gruszek się zachciało.
Ale na takich sprawkach każdy źle wychodzi,
Cudza własność jest świętą, brać się jej nie godzi.
I nasz chłopczyk to poznał, ale już po szkodzie,
Spadł i gruszek nie dostał, lecz skąpał się w wodzie.

Boże Narodzenie.

Boże Narodzenie czyli Gwiazdka, jest wielkiem świętem chrześcijańskim. W tym dniu obchodzimy rocznicę przyjscia na świat Zbawiciela świata, Jezusa Chrystusa.

Grzeczne dzieci dostają na Gwiazdkę od rodziców rozmaite podarunki. Dla dzieci ubierają choinkę w rozmaite zabawki, cukierki i świeczki. Gdy nadejdzie wieczór zapalają świeczki na choince. Dzieci cieszą się i biegają około choinki.

Wszyscy życzą sobie wesołych świąt.

Bąk.

Jaś dostał
od mamy bą-
ka. Jak wy-
gląda bąk?
Bąk jest zro-
biony z drze-
wa i ma

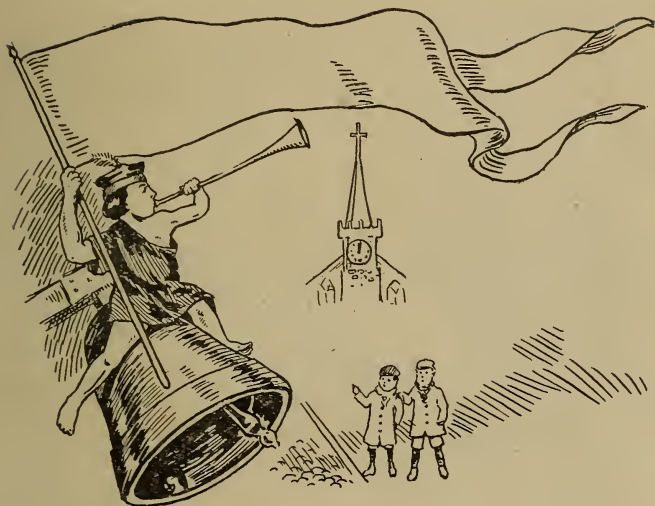
kształt okrągły. Gdy się go uderzy przywią-
zanym do kija sznurkiem, kręci się i buczy.

Jaś zaprosił swego kolegę do domu i bawił
się z nim bąkiem. Gdy się bąk obracał, ko-
lega chwycił go i podawał Jasiowi. Chłopcy
lubią się bawić bąkiem.

DLA DZIECI.

Dzieci, swych rodziców szanujcie, kochajcie.
Nigdy im przykrości w życiu nie sprawiajcie.
Kto ojca i matki swojej nie szanuje,
Tym i ludzie gardzą i Bóg nie miłuje.
Więc kochane dzieci, o tem pamiętajcie,
Zmartwienia rodzicom nigdy nie sprawiajcie.

Nowy Rok.

Nowy Rok jest wielką uroczystością. Gdy wybije dwunasta godzina w nocy, na wszystkich kościołach biją dzwony. W Ameryce jest zwyczaj, że wszystkie koleje stają a z fabryk i okrętów odzywiają się piszczałki. Wszystko to zwiastuje nadejście Nowego Roku. Dzieci i starsi trąbią na trąbkach i życzą sobie szczęśliwego Nowego Roku.

Ludzie udają się do kościoła, dziękując Panu Bogu za wszystko, co minęło i proszą o szczęście w tym Nowym Roku.

Wielkanoc.

Wielkanoc, czyli Zmartwychwstanie Chrystusa Pana, przypada na wiosnę. Jest to wielkie święto chrześcijańskie. Wszyscy się cieszą i winszują sobie wesołego Alleluja.

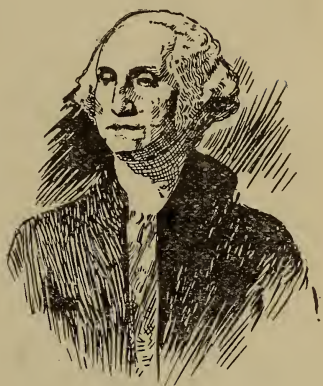
Jest zwyczaj, że na Wielkanoc dają dzieciom w podarunku malowane jaja czyli pisanek. Mały Adaś i Marynia bardzo kochali swoją babunię. Dlatego babunia przyniosła im w podarunku koszyk pisanek.

ZAGADKA.

Cieniutkie, niedługie, małe główki mają,
Są bardzo użyteczne, bo się zapalają.

Jerzy Washington.

Każde dziecko powinno wiedzieć, kim był Jerzy Washington. Cały świat zna Washingtona jako oswobodziciela Stanów Zjednoczonych. Dawniej kraj ten należał do Anglii. Jerzy Washington był pierwszym, który zorganizował naród i rozpoczął wojnę z Anglią.

W tej wojnie brali także udział Polacy: Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski.

Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski, przybyli z Polski, aby pomagać Ameryce w tej wojnie. Kościuszko powrócił do Polski po oswobodzeniu Stanów Zjednoczonych. Kościuszko prowadził wojnę z Moskalami w Polsce, ale ją przegrał.

Kazimierz Pułaski zginął w bitwie pod miastem Savannah, w Georgii. Amerykanie ze czcią wspominają tych dwóch bohaterów polskich.

I ty dziecińco polska,
dumną bądź z tych naszych bohaterów. Oni
są chlubą narodu polskiego.

Dobry wnuczek.

Adaś bardzo kochał swoją babunię. Raz babunia cierpiała na głowę, położyła się na kanapce i usnęła. Widząc to, grzeczny chłopczyk wziął książeczkę i usiadł w kąciку. Oglądał obrazki cichuteńko, aby nie przebudzić chorej. Babunia przespała godzinę, a obudzwszy się, czuła się lepiej. Serdecznie dziękowała pocziwemu wnuczkowi, że pomyślał o tem, aby jej nie przerywać snu.

Wszystkie dzieci powinny szanować starszych.

Koń.

Koń to piękne zwierzę. Ma duże żywe oczy, na szyi gęstą grzywę, pierś ma szeroką, nogi cienkie, ogon długi, lśniący. Konie są różnego koloru czyli maści. O białem koniu mówimy — siwek, o czarnym — kary, o brunatnym — kasztanowaty, o blado-żółtym — bułany, o pstrym — szpakowaty.

Młode koniki zowią się źrebiętami. Człowiek daje koniowi mieszkanie — stajnię, daje mu pożywienie: owies, siano i koniczynę. Koń jest pożytecznem zwierzęciem. Ciągnie wozy ładowne i inne ciężary, nosi nas na grzbiecie, w potrzebie idzie z żołnierzem na wojnę. Idzie z nim nieraz borem, lasem, z głodu i chłodu przymierając czasem, a gdy pan padnie u nóg konika wiernego, konik nóżką grzebie mogiłę dla niego.

Koń nawet po śmierci służy człowiekowi: skóra jego idzie na buty i rzemienie, włosiem napychają materace, a z ogona robią smyczki do skrzypiec.

Koń i Osioł.

Osioł niósł na grzbiecie worki napelnione solą, a koń szedł obok lekko, bez ciężaru.

— Zlituj się, przyjacielu, — rzekł osioł — pomóż mi w biedzie, weź połowę worków ode mnie, bo już tchu mi brakuje.

— Ani myślę, — odpowiedział koń, — sam dźwigaj, kiedy na ciebie włożono.

Wkrótce osioł padł ze zmęczenia. Na konia włożono wtedy wszystkie worki z solą i w dodatku skórę, zdartą z osła.

KRAKOWIAK DLA DZIECI.

Biedne takie dzieci,
Co się ciągle włóczą
Do szkoły nie chodzą
I nic się nie uczą.

Dzieci te zostaną
Zawsze nieukami,
Ludzie ich też będą
Wytykać palcami.

Z takich dzieci wzrosną
Nieporadni ludzie,
Spędzać będą życie
W mozole i trudzie.

Uczmy się więc pilnie,
Choć jesteśmy mali,
Nauka nas w życiu
Od przygód ocali.

ZAGADKA.

Do taśmy podobny, z nici upleciony,
Pali się i świeci, gdy w nafcie zmoczony.

PTASZNIK.

Janek znany był, jako chłopiec lekkomyślny, zu-
chwały i uparty. Posądzano go prawie o każdą psotę,
jaka się wydarzyła. Nie lubiano go. Żebyś do niego
mówił świętymi słowy—on się z tego roześmiał, obrócił
się na pięcie, i pobiegł na zbytki. I różga mu nie po-
magała. Skaranie boskie było z tym chłopcem.

Pewnego razu pobiegł on w pole i napotkał kilku
chłopców pasących krowy. — Hej!—krzyknął—nie wy-
patrzyliście tu gdzie ptasiego gniazda?

Chłopcy znali go, że był Nielitościwym dręczycielem
ptaszków, zwali go więc pogardliwie “ptasznikiem”.
Popatrzyli wszyscy na Janka z oburzeniem, a najstar-
szy z nich odezwał się do niego:

— Ej, Janku, ty nie masz serca, kiedy się oddajesz
takiej srogiej rozrywce, jaką jest u ciebie wybieranie
młodych ptaszków. Każdemu stworzeniu życie jest
miłe. Pamiętaj, że Pan Bóg za to cię ukarze, bo to
grzech wielki!

SZANUJ KAŻDEGO.

Nie pogardzaj ubogimi, gdy jesteś bogaty,
Bo nie czynią nas wielkimi, klejnoty i szaty.
Nie wydzieraj co cudzego, szanuj wszystkie stany,
Poznaj w czleku brata swego, a będziesz kochany.

KRÓTKA HISTORYJKA.

Jednego dnia Maniusia podeszła do mamy, pochyliła z zakłopotaniem główkę i rzekła nieśmiało:

— Ach, mameczko! Wszak mówiłaś mi, że bardzo lubisz krótkie historyjki?

— Tak jest, kochanko.

— Może ci więc opowiedzieć taką krótką historyjkę?

— Owszem, jeżeli jest prawdziwa.

— Zupełnie prawdziwa, gdyż sama ją przeżyłam przed chwilą.

— A więc, opowiadaj!

— Czy ci się tylko będzie podobała, mameczko? — zapytała Maniusia.

— Postaraj się o to.

— Ale ona jest bardzo krótka.

— To nic nie szkodzi. Tem lepiej nawet.

— A więc był sobie raz mały piesek porcelanowy...

— Bardzo dobrze; mów dalej, Maniusiu!

— I... i przed chwilą właśnie — zbiłam go! — ale nie zrobię tego nigdy, nigdy więcej!

Mameczce niebardzo się podobała ta historyjka, ponieważ Maniusia tak szczerze żałowała swego przewinienia, przeto darowała jej karę; Maniusia zaś przyrzekła, że na przyszłość będzie zawsze uważną i ostrożną.

ZAGADKA.

Biega po dworze i szczeka,
Gdy zły, ugryzie człowieka.

LITOŚCIWY CHŁOPIEC.

Kazio dostał od cioci na swoje imieniny 25 centów. Jeszcze nigdy nie miał tyle pieniędzy. Cieszył się też z tego i myślał, co sobie za nie kupi. Miał ochotę kupić sobie czerwony ołówek, bąka albo cukierków.

Gdy go mama wzięła w niedzielę do kościoła, zobaczył na ulicy biedną staruszkę, ciemną. Żał się mu zrobiło staruszki i dał jej 5 centów.

Mama pochwaliła dobre serduszko Kazia i powiedziała, że Pan Bóg mu to wynagrodzi.

DLA DZIECI.

Dziecino mała, u kolan twej matki
Ucz się pacierza w ojczystej swej mowie,
Bo ponad tobą niewidome świadki
Z błękitów nieba patrzą się, ojcowie.
O dziecię moje! ty na polskiej księdze
Ucz się litery składać w wolnej chwili,
Czy w strojnej szacie, czy w prostej siermiędze,
Znaj język, którym dziadowie mówili.
Niechaj najmilszą będzie ci zabawa
O dziejach dawnych słuchać opowieści,
O tych okrytych nie przebrzmiałą sławą,
O dniach wesela—chluby i boleści.
O dziecię moje, jeżeli na wieki
Miłość ojczyzny serce twe zachowa,
To mimo przeszkód, jak świat ten daleki,
Brzmieć będzie zawsze piękna polska mowa.

DZIECI UCZĄ SIĘ PILNIE.

Jak się nazywają dni tygodnia? Niedziela, Poniedziałek, Wtorek, Środa, Czwartek, Piątek, Sobota.

W Niedzielę idą ludzie do kościoła, aby się modlić do Boga. W Niedzielę ksiądz odprawia w kościele nabożeństwo. W Ameryce mamy wiele polskich kościołów i szkół.

Dobre dzieci chodzą do kościoła.

GRZECZNA ZOSIA.

Zosia jest grzeczną. Uczy się pilnie. Jest posłuszną. Mama lubi Zosię. Zosia ma braciszka Jasia. Zosia ma osiem lat, a Jaś sześć. Obydwoje chodzą do szkoły. Dzieci, uczcie się pilnie i bądźcie grzecznymi, jak Jaś i Zosia.

PARA, DESZCZ, ŚNIEG.

Gdy wodę ogrzewamy, to maleńkie cząstki tej wody odrywają się i ulatują w górę — tę wodę, która uleciała w górę, nazywamy parą. Zewsząd, gdzie tylko jest woda na ziemi: z rzek, stawów, błót, jezior, mórz woda od ciepła paruje, czyli zamienia się w parę i ulatuje w górę. Ale tam w górze nie jest tak ciepło, jak u nas na ziemi. Od zimna, jakie tam jest, para robi się gęsta, jak mgła, tworzy chmurę. Do chmury coraz to więcej przybywa pary, aż zbierze się tyle wody, że utrzymać się nie może na niebie i spada na ziemię jako deszcz.

TABLICZKA DODAWANIA.

1 i 0	czyini	1	2 i 0	czyini	2	3 i 0	czyini	3
1 i 1	czyini	2	2 i 1	czyini	3	3 i 1	czyini	4
1 i 2	czyini	3	2 i 2	czyini	4	3 i 2	czyini	5
1 i 3	czyini	4	2 i 3	czyini	5	3 i 3	czyini	6
1 i 4	czyini	5	2 i 4	czyini	6	3 i 4	czyini	7
1 i 5	czyini	6	2 i 5	czyini	7	3 i 5	czyini	8
1 i 6	czyini	7	2 i 6	czyini	8	3 i 6	czyini	9
1 i 7	czyini	8	2 i 7	czyini	9	3 i 7	czyini	10
1 i 8	czyini	9	2 i 8	czyini	10	3 i 8	czyini	11
1 i 9	czyini	10	2 i 9	czyini	11	3 i 9	czyini	12
1 i 10	czyini	11	2 i 10	czyini	12	3 i 10	czyini	13
1 i 11	czyini	12	2 i 11	czyini	13	3 i 11	czyini	14
1 i 12	czyini	13	2 i 12	czyini	14	3 i 12	czyini	15
4 i 0	czyini	4	5 i 0	czyini	5	6 i 0	czyini	6
4 i 1	czyini	5	5 i 1	czyini	6	6 i 1	czyini	7
4 i 2	czyini	6	5 i 2	czyini	7	6 i 2	czyini	8
4 i 3	czyini	7	5 i 3	czyini	8	6 i 3	czyini	9
4 i 4	czyini	8	5 i 4	czyini	9	6 i 4	czyini	10
4 i 5	czyini	9	5 i 5	czyini	10	6 i 5	czyini	11
4 i 6	czyini	10	5 i 6	czyini	11	6 i 6	czyini	12
4 i 7	czyini	11	5 i 7	czyini	12	6 i 7	czyini	13
4 i 8	czyini	12	5 i 8	czyini	13	6 i 8	czyini	14
4 i 9	czyini	13	5 i 9	czyini	14	6 i 9	czyini	15
4 i 10	czyini	14	5 i 10	czyini	15	6 i 10	czyini	16
4 i 11	czyini	15	5 i 11	czyini	16	6 i 11	czyini	17
4 i 12	czyini	16	5 i 12	czyini	17	6 i 12	czyini	18
7 i 0	czyini	7	8 i 0	czyini	8	9 i 0	czyini	9
7 i 1	czyini	8	8 i 1	czyini	9	9 i 1	czyini	10
7 i 2	czyini	9	8 i 2	czyini	10	9 i 2	czyini	11
7 i 3	czyini	10	8 i 3	czyini	11	9 i 3	czyini	12
7 i 4	czyini	11	8 i 4	czyini	12	9 i 4	czyini	13
7 i 5	czyini	12	8 i 5	czyini	13	9 i 5	czyini	14
7 i 6	czyini	13	8 i 6	czyini	14	9 i 6	czyini	15
7 i 7	czyini	14	8 i 7	czyini	15	9 i 7	czyini	16
7 i 8	czyini	15	8 i 8	czyini	16	9 i 8	czyini	17
7 i 9	czyini	16	8 i 9	czyini	17	9 i 9	czyini	18
7 i 10	czyini	17	8 i 10	czyini	18	9 i 10	czyini	19
7 i 11	czyini	18	8 i 11	czyini	19	9 i 11	czyini	20
7 i 12	czyini	19	8 i 12	czyini	20	9 i 12	czyini	21
10 i 0	czyini	10	11 i 0	czyini	11	12 i 0	czyini	12
10 i 1	czyini	11	11 i 1	czyini	12	12 i 1	czyini	13
10 i 2	czyini	12	11 i 2	czyini	13	12 i 2	czyini	14
10 i 3	czyini	13	11 i 3	czyini	14	12 i 3	czyini	15
10 i 4	czyini	14	11 i 4	czyini	15	12 i 4	czyini	16
10 i 5	czyini	15	11 i 5	czyini	16	12 i 5	czyini	17
10 i 6	czyini	16	11 i 6	czyini	17	12 i 6	czyini	18
10 i 7	czyini	17	11 i 7	czyini	18	12 i 7	czyini	19
10 i 8	czyini	18	11 i 8	czyini	19	12 i 8	czyini	20
10 i 9	czyini	19	11 i 9	czyini	20	12 i 9	czyini	21
10 i 10	czyini	20	11 i 10	czyini	21	12 i 10	czyini	22
10 i 11	czyini	21	11 i 11	czyini	22	12 i 11	czyini	23
10 i 12	czyini	22	11 i 12	czyini	23	12 i 12	czyini	24

TABLICZKA DZIELENIA.

1 w 1 1 razy	2 w 2 1 razy	3 w 3 1 razy
1 w 2 2 razy	2 w 4 2 razy	3 w 6 2 razy
1 w 3 3 razy	2 w 6 3 razy	3 w 9 3 razy
1 w 4 4 razy	2 w 8 4 razy	3 w 12 4 razy
1 w 5 5 razy	2 w 10 5 razy	3 w 15 5 razy
1 w 6 6 razy	2 w 12 6 razy	3 w 18 6 razy
1 w 7 7 razy	2 w 14 7 razy	3 w 21 7 razy
1 w 8 8 razy	2 w 16 8 razy	3 w 24 8 razy
1 w 9 9 razy	2 w 18 9 razy	3 w 27 9 razy
1 w 10 10 razy	2 w 20 10 razy	3 w 30 10 razy
1 w 11 11 razy	2 w 22 11 razy	3 w 33 11 razy
1 w 12 12 razy	2 w 24 12 razy	3 w 36 12 razy
4 w 4 1 razy	5 w 5 1 razy	6 w 6 1 razy
4 w 8 2 razy	5 w 10 2 razy	6 w 12 2 razy
4 w 12 3 razy	5 w 15 3 razy	6 w 18 3 razy
4 w 16 4 razy	5 w 20 4 razy	6 w 24 4 razy
4 w 20 5 razy	5 w 25 5 razy	6 w 30 5 razy
4 w 24 6 razy	5 w 30 6 razy	6 w 36 6 razy
4 w 28 7 razy	5 w 35 7 razy	6 w 42 7 razy
4 w 32 8 razy	5 w 40 8 razy	6 w 48 8 razy
4 w 36 9 razy	5 w 45 9 razy	6 w 54 9 razy
4 w 40 10 razy	5 w 50 10 razy	6 w 60 10 razy
4 w 44 11 razy	5 w 55 11 razy	6 w 66 11 razy
4 w 48 12 razy	5 w 60 12 razy	6 w 72 12 razy
7 w 7 1 razy	8 w 8 1 razy	9 w 9 1 razy
7 w 14 2 razy	8 w 16 2 razy	9 w 18 2 razy
7 w 21 3 razy	8 w 24 3 razy	9 w 27 3 razy
7 w 28 4 razy	8 w 32 4 razy	9 w 36 4 razy
7 w 35 5 razy	8 w 40 5 razy	9 w 45 5 razy
7 w 42 6 razy	8 w 48 6 razy	9 w 54 6 razy
7 w 49 7 razy	8 w 56 7 razy	9 w 63 7 razy
7 w 56 8 razy	8 w 64 8 razy	9 w 72 8 razy
7 w 63 9 razy	8 w 72 9 razy	9 w 81 9 razy
7 w 70 10 razy	8 w 80 10 razy	9 w 90 10 razy
7 w 77 11 razy	8 w 88 11 razy	9 w 99 11 razy
7 w 84 12 razy	8 w 96 12 razy	9 w 108 12 razy
10 w 10 1 razy	11 w 11 1 razy	12 w 12 1 razy
10 w 20 2 razy	11 w 22 2 razy	12 w 24 2 razy
10 w 30 3 razy	11 w 33 3 razy	12 w 36 3 razy
10 w 40 4 razy	11 w 44 4 razy	12 w 48 4 razy
10 w 50 5 razy	11 w 55 5 razy	12 w 60 5 razy
10 w 60 6 razy	11 w 66 6 razy	12 w 72 6 razy
10 w 70 7 razy	11 w 77 7 razy	12 w 84 7 razy
10 w 80 8 razy	11 w 88 8 razy	12 w 96 8 razy
10 w 90 9 razy	11 w 99 9 razy	12 w 108 9 razy
10 w 100 10 razy	11 w 110 10 razy	12 w 120 10 razy
10 w 110 11 razy	11 w 121 11 razy	12 w 132 11 razy
10 w 120 12 razy	11 w 132 12 razy	12 w 144 12 razy

FEB 24 1908

TABLICZKA MNOZENIA.

1 raz	1 czyni	1	2 razy	1 czyni	2	3 razy	1 czyni	3
1 raz	2 czyni	2	2 razy	2 czyni	4	3 razy	2 czyni	6
1 raz	3 czyni	3	2 razy	3 czyni	6	3 razy	3 czyni	9
1 raz	4 czyni	4	2 razy	4 czyni	8	3 razy	4 czyni	12
1 raz	5 czyni	5	2 razy	5 czyni	10	3 razy	5 czyni	15
1 raz	6 czyni	6	2 razy	6 czyni	12	3 razy	6 czyni	18
1 raz	7 czyni	7	2 razy	7 czyni	14	3 razy	7 czyni	21
1 raz	8 czyni	8	2 razy	8 czyni	16	3 razy	8 czyni	24
1 raz	9 czyni	9	2 razy	9 czyni	18	3 razy	9 czyni	27
1 raz	10 czyni	10	2 razy	10 czyni	20	3 razy	10 czyni	30
1 raz	11 czyni	11	2 razy	11 czyni	22	3 razy	11 czyni	33
1 raz	12 czyni	12	2 razy	12 czyni	24	3 razy	12 czyni	36
4 razy	1 czyni	4	5 razy	1 czyni	5	6 razy	1 czyni	6
4 razy	2 czyni	8	5 razy	2 czyni	10	6 razy	2 czyni	12
4 razy	3 czyni	12	5 razy	3 czyni	15	6 razy	3 czyni	18
4 razy	4 czyni	16	5 razy	4 czyni	20	6 razy	4 czyni	24
4 razy	5 czyni	20	5 razy	5 czyni	25	6 razy	5 czyni	30
4 razy	6 czyni	24	5 razy	6 czyni	30	6 razy	6 czyni	36
4 razy	7 czyni	28	5 razy	7 czyni	35	6 razy	7 czyni	42
4 razy	8 czyni	32	5 razy	8 czyni	40	6 razy	8 czyni	48
4 razy	9 czyni	36	5 razy	9 czyni	45	6 razy	9 czyni	54
4 razy	10 czyni	40	5 razy	10 czyni	50	6 razy	10 czyni	60
4 razy	11 czyni	44	5 razy	11 czyni	55	6 razy	11 czyni	66
4 razy	12 czyni	48	5 razy	12 czyni	60	6 razy	12 czyni	72
7 razy	1 czyni	7	8 razy	1 czyni	8	9 razy	1 czyni	9
7 razy	2 czyni	14	8 razy	2 czyni	16	9 razy	2 czyni	18
7 razy	3 czyni	21	8 razy	3 czyni	24	9 razy	3 czyni	27
7 razy	4 czyni	28	8 razy	4 czyni	32	9 razy	4 czyni	36
7 razy	5 czyni	35	8 razy	5 czyni	40	9 razy	5 czyni	45
7 razy	6 czyni	42	8 razy	6 czyni	48	9 razy	6 czyni	54
7 razy	7 czyni	49	8 razy	7 czyni	56	9 razy	7 czyni	63
7 razy	8 czyni	56	8 razy	8 czyni	64	9 razy	8 czyni	72
7 razy	9 czyni	63	8 razy	9 czyni	72	9 razy	9 czyni	81
7 razy	10 czyni	70	8 razy	10 czyni	80	9 razy	10 czyni	90
7 razy	11 czyni	77	8 razy	11 czyni	88	9 razy	11 czyni	99
7 razy	12 czyni	84	8 razy	12 czyni	96	9 razy	12 czyni	108
10 razy	1 czyni	10	11 razy	1 czyni	11	12 razy	1 czyni	12
10 razy	2 czyni	20	11 razy	2 czyni	22	12 razy	2 czyni	24
10 razy	3 czyni	30	11 razy	3 czyni	33	12 razy	3 czyni	36
10 razy	4 czyni	40	11 razy	4 czyni	44	12 razy	4 czyni	48
10 razy	5 czyni	50	11 razy	5 czyni	55	12 razy	5 czyni	60
10 razy	6 czyni	60	11 razy	6 czyni	66	12 razy	6 czyni	72
10 razy	7 czyni	70	11 razy	7 czyni	77	12 razy	7 czyni	84
10 razy	8 czyni	80	11 razy	8 czyni	88	12 razy	8 czyni	96
10 razy	9 czyni	90	11 razy	9 czyni	99	12 razy	9 czyni	108
10 razy	10 czyni	100	11 razy	10 czyni	110	12 razy	10 czyni	120
10 razy	11 czyni	110	11 razy	11 czyni	121	12 razy	11 czyni	132
10 razy	12 czyni	120	11 razy	12 czyni	132	12 razy	12 czyni	144

TABLICZKA ODEJMOWANIA.

1	od	1	czyni	0	2	od	2	czyni	0	3	od	3	czyni	0
1	od	2	czyni	1	2	od	3	czyni	1	3	od	4	czyni	1
1	od	3	czyni	2	2	od	4	czyni	2	3	od	5	czyni	2
1	od	4	czyni	3	2	od	5	czyni	3	3	od	6	czyni	3
1	od	5	czyni	4	2	od	6	czyni	4	3	od	7	czyni	4
1	od	6	czyni	5	2	od	7	czyni	5	3	od	8	czyni	5
1	od	7	czyni	6	2	od	8	czyni	6	3	od	9	czyni	6
1	od	8	czyni	7	2	od	9	czyni	7	3	od	10	czyni	7
1	od	9	czyni	8	2	od	10	czyni	8	3	od	11	czyni	8
1	od	10	czyni	9	2	od	11	czyni	9	3	od	12	czyni	9
1	on	11	czyni	10	2	od	12	czyni	10	3	od	13	czyni	10
1	od	12	czyni	11	2	od	13	czyni	11	3	od	14	czyni	11
1	od	13	czyni	12	2	od	14	czyni	12	3	od	15	czyni	12
4	od	4	czyni	0	5	od	5	czyni	0	6	od	6	czyni	0
4	od	5	czyni	1	5	od	6	czyni	1	6	od	7	czyni	1
4	od	6	czyni	2	5	od	7	czyni	2	6	od	8	czyni	2
4	od	7	czyni	3	5	od	8	czyni	3	6	od	9	czyni	3
4	od	8	czyni	4	5	od	9	czyni	4	6	od	10	czyni	4
4	od	9	czyni	5	5	od	10	czyni	5	6	od	11	czyni	5
4	od	10	czyni	6	5	od	11	czyni	6	6	od	12	czyni	6
4	od	11	czyni	7	5	od	12	czyni	7	6	od	13	czyni	7
4	od	12	czyni	8	5	od	13	czyni	8	6	od	14	czyni	8
4	od	13	czyni	9	5	od	14	czyni	9	6	od	15	czyni	9
4	od	14	czyni	10	5	od	15	czyni	10	6	od	16	czyni	10
4	od	15	czyni	11	5	od	16	czyni	11	6	od	17	czyni	11
4	od	16	czyni	12	5	od	17	czyni	12	6	od	18	czyni	12
7	od	7	czyni	0	8	od	8	czyni	0	9	od	9	czyni	0
7	od	8	czyni	1	8	od	9	czyni	1	9	od	10	czyni	1
7	od	9	czyni	2	8	od	10	czyni	2	9	od	11	czyni	2
7	od	10	czyni	3	8	od	11	czyni	3	9	od	12	czyni	3
7	od	11	czyni	4	8	od	12	czyni	4	9	od	13	czyni	4
7	od	12	czyni	5	8	od	13	czyni	5	9	od	14	czyni	5
7	od	13	czyni	6	8	od	14	czyni	6	9	od	15	czyni	6
7	od	14	czyni	7	8	od	15	czyni	7	9	od	16	czyni	7
7	od	15	czyni	8	8	od	16	czyni	8	9	od	17	czyni	8
7	od	16	czyni	9	8	od	17	czyni	9	9	od	18	czyni	9
7	od	17	czyni	10	8	od	18	czyni	10	9	od	19	czyni	10
7	od	18	czyni	11	8	od	19	czyni	11	9	od	20	czyni	11
7	od	19	czyni	12	8	od	20	czyni	12	9	od	21	czyni	12
10	od	10	czyni	0	11	od	11	czyni	0	12	od	12	czyni	0
10	od	11	czyni	1	11	od	12	czyni	1	12	od	13	czyni	1
10	od	12	czyni	2	11	od	13	czyni	2	12	od	14	czyni	2
10	od	13	czyni	3	11	od	14	czyni	3	12	od	15	czyni	3
10	od	14	czyni	4	11	od	15	czyni	4	12	od	16	czyni	4
10	od	15	czyni	5	11	od	16	czyni	5	12	od	17	czyni	5
10	od	16	czyni	6	11	od	17	czyni	6	12	od	18	czyni	6
10	od	17	czyni	7	11	od	18	czyni	7	12	od	19	czyni	7
10	od	18	czyni	8	11	od	19	czyni	8	12	od	20	czyni	8
10	od	19	czyni	9	11	od	20	czyni	9	12	od	21	czyni	9
10	od	20	czyni	10	11	od	21	czyni	10	12	od	22	czyni	10
10	od	21	czyni	11	11	od	22	czyni	11	12	od	23	czyni	11
10	od	22	czyni	12	11	od	23	czyni	12	12	od	24	czyni	12

Deacidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: March 2007

PreservationTechnologies

A WORLD LEADER IN PAPER PRESERVATION

111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

WERT
BOOKBINDING
Grantville, Pa.
May - June 1966
We're Quality Bound

LIBRARY OF CONGRESS

00027045558<